

Poezia Chineză

de H. Sanielevici

Tu-fu a fost un bun prieten al lui Li-tai-pe, și de asemenea în funcție la curte. Poezia lui cea mai renumită este:

Satul Kiang

La apus se grădădesc norii de jărătec
Soarele se coboară adănc spre orizont
În fața porții roșii se sfârșesc vrăbiile
Măntor străin acasă, de la vreo-o mie de poști depărtare.
Ce umiți sunt ai mei când mă văd,
Și-apoi, reculeși, încep să plângă.
În vremea asta de turburări, bătăi de furtună,
E o minune, că revezi sănătoș patrial!
Și vecinii stau la perete în jur
Și doar suspină, muți de emoție și bucurie.
Noaptea se coboară asupra casei și lampa luminează camera
Și uită toți la mine parc'ar fi numai un vis.

Abia spre sfârșit de an mă liberăz săpânțina,
Ca să fiu fericit în ceroul alor mei.
Copii nu mai pleacă de pe genuchii mei,
Se tem că proa curând îi părăsesc.
Îmi plăcea odinioară să stau la răcoare
Sub pomii cari oculesc iazul.
Acuma sulfă asprul vânt de nord asupra-mi
Și însulit mă apasă: ce va fi.
Bătura-i coapă, mustul s'a lîmpezit,
Deja miroase ciuberele, domilele de-o nouă fermentare.
Dimplei dar îndată cupele
Te ajută să înduri toamna

Poporul de găini face șgomot în jurul porții,
Fîindc' vin mofaștii, fac și mai mult șgomot.
Fog apoi, în stufis cu aripele ridicate
Și la poarta roșie bate cineva
Patru bătrâni venerabili intră la mine
Și mă întrebă de lunga mea absență.
Fiecare poartă în mâini ca dar
Care mușt turbure, care hălăuză mă lîmpeze.
„Vinul e slab”, scuzăți darurile
„Pământul ar fi bun, numai ne-ar trebui oameni”.
„Nu mai iau sfârșit vestile nenorocite,
„Toți fiii noștri au război în război”.
Apoi bătrânii mă roagă de un cântec,
Ca să mîngăie tristetea lor, înainte ca să mă despart.
— Sfârșit. Ei se uită către cer,
Suspina și nu bagă în seamă cursul lacrimilor.

Nu respirați în această idylă epică (cu o mie de ani înaintea lui Goethe) atmosfera din *Hermann și Dorothea*? Sintire calmă, simplitate firească și naïvă, moravuri statornice și sentimente vecinic omenești... Iar la orizontul tabloului de viață patriarhală, turburările cari tocimesc în societățile patriarhale nu mai iau sfârșit... alături de liniștea monotonă a vieții agricole, dezordinile feudalistice, societăților agricole...
E vorba, se pare, despre un luptă în război, care vine acasă într-un scurt concediu... Contrastul dintre cruzimile războiului și pacea de acasă, și resignarea în fața destinului...

Al treilea mare scriitor al vremii, alături de Li-tai-pe și Tu-fu, este Pe-Ki-i, care, însă, a rămas aproape necunoscut în Europa. A avut, ca funcționar de stat, o carieră liniștită și frumoasă, pe care a încheiat-o ca președinte al departamentului de război. După cum Li-tai-pe a știut să adune întotdeauna în jurul său un cerc de prieteni, pentru băutura și cântare — odată erau „cei șase prieteni din valea bambusului”, altădată „cei opt tavitai și vinul” — astfel Pe-Ki-i a prezidat și el la „masa lui rotundă”, chefuri poetice la *Hiang-san*. După moartea lui, poeziile sale fură gravate în piatră, din ordinul împăratului, și așezate spre vecinici amintire în parcul pe care și-l aranjase pe *Hiang-san*. Pe-Ki-i era budhist. Multe din poeziile lui descriu vizitele făcute mănăstirilor vechi renumite. E încă și mai mult contemplativ decât Tu-fu. Trădărea și un puternic sentiment social, îl exprimă însă în cuvinte destul de blânde... (Totuși în vremea lor „Satirele și alegoriile” lui Pe-Ki-i au stărnit mare senzație.

Lotusul alb din mănăstirea Tung-lin

Apa la zgăzug de nord din Tung-lin
E atât de lîmpeze că-i vezi fundul
Lotusul alb se ridică dintr'ansa
Treți sute de boboci, izbucniți luminosi.
Și splendid lucește în aerul vesel,
Vântul curat le duce departe parfumul.
Polenul sparge scrinul lui de argint,
Plin de rouă se pleacă vârful de diamant.
Sînt rușinat, o astfel splendoare de rubine
Șoș privec cu ochi, tîntuți numai din colb.
Lotuși roși s'au intr'adever
Zadarnic atât de sfînt curăț, zadarnic atât de lîmpezi.
Toată vara înflorește fără sfârșit
Și dau încă toamnei dar de mirodneni.
În noaptea adăncă, pe când bonzi se odihnesc,
Mă apropiat singur de valurile lacului
Vream să culeg numai un fruct,
Să-i iau cu mine departe în pajistea din Ciang-ngan,
Mă temui însă că de-i voi lua de aici,
Nu va încolți niciodată colo între oameni.

Spuneți, cetitori, care din marii poeți ai Europei ar fi zătit să semneze acest mic juvaer, în care, cu șgărcenie, în puține și simple cuvinte prin minunata frumusețe și neprăhănită curăție a firii, ni se sugerează puritate vieții monacale, în contrast cu forfoteala orașului mare?

Din apa de cristal izbucnesc trei sute de flori de lotus. „Luceș splendid în aerul vesel” — care, ca sufletul monacului, ajunge la veselie, prin puritate... Vântul curat poartă departe parfumul florilor, după cum sufletele curate imprăstie între oameni pietatea slujitorilor divinității... „Polenul sparge scrinul lui de argint, plin de rouă se pleacă vârful de diamant” — ale pistilului și stamineilor — juvaeruri artistice ale naturii. „Sînt rușinat să văd cu ochi numai din colb o astfel de splendoare de rubine” — ce mod original de a exprima, și minunile naturii, și admirația poetului... „Florile roșii de lotus sînt de geaba atât de sfînt curate, degeaba atât de lîmpezi”; frumusețea lor e desinveresată, ca virtutea sihastrului. „Toată vara înflorește fără sfârșit și dau încă și toamnei dar de mirodneni” — în câmpia din Ciang-ngan (capitula imperiului) creștina și puritatea lor ar fi turburate...

Să-și scruteze cetitorul constința și va găsi acolo ideea înrădăcinată, că chinezul nu-i chiar om, ci o imitație proastă, ba chiar o adevărată parodie — demnă de curiozitate, dar moralmente și fiziceste respingătoare... Ei, vedeți acum, ce prejudeții absurde hrănește creierul nostru de maimuță progresată?!...
„Cunosc un poet român, A. Toma, mare maestru al formei, care ar putea traduce minunat și incorpora literaturii române juvaerurile acestea ale poeziei chineze (Dar nu numai el).

Cântecul nopții

Am ancorat noaptea la bancul papagalilor
Albă, deasupra fluxului de toamnă, aluneca luna,
Și o voce cânta în corabia vecină,
A cărei putere mă turbură adănc.
Apoi tăcu cântecul și auzi plîngând sălbatoc,
În hohote izbucnind, fierbinte și nemăngăiat.
Scrutați atunci să văd mînhaia
Și zării o femeie cu fața ca nouă.
Culo de catarg, sprînzînd stelea singură
Abia 18 ani de via fi fost avînd
Ca perle erau lacrimile ei,
Câte două curgeau în lacura lunii.
O întrebai de unde vine
De ce cîntă și plînge cu atîta durere.
Așa-întrebai, ea însă plîngea mereu
Plecă ochii și nu spuse un cuvînt.

Lipsa de expansivitate pare să fie în temperamentul acestei rase cam... monosilabice...

Contraste

Te vede venind pe drum un mîndru cortegiu,
Fulgeră prin praful ale căilor seale
Și de'ntrebi ce n'amenă toată grîmăztea,
„Ministrul de stat”, îi șoptesc oamenii.
Ca centre că'ntăzii, înnași demnitari și negustori
Cu ceapă de purpură, negreși mari generali.
La serbarea din lașă se pripăsc astfel călăreții
Ca noui trece sburînd trapei corailor.
Via de nouă ori fierț spumegă în urcioare
Lucrurile cele mai rare sunt doar abia îndestulătoare.
Granate de Tung-ting ca fructe de masă
Pentru pastele s'au luat pești din lacul Tien.
Șed multumituri după ce-au prânzit.
Înveselit de vin, spirital doar numai scapăcăr.
În acest timp însă, domnește seceala în Kiang-ngan,
La Kit-cin s'a mîncat carne de om.

Cum vedem, Pe-Ki-i nu este numai un mare poet, ci și un mare răsăvrit în contra neegalităților sociale, și revolta lui și-o exprimă într-o formă, care sub aparența bonomiei, lasă să se năvedă o ironie muscătoare... Pompa burlescă și graba cu care demnitarii alegă la banchet, stupidul respect tradițional al multimi... „Cu eșarpe de purpură negreși mari generali” — într'un singur cuvînt, înstrăinarea intelectualului de carnavalul omnesc, aranjat de cei mari pentru proșterea celor mici... Și oare, ar fi de mirare, că într'un creier de mandarin, rafinat printr-o lungă ereditate intelectuală, să fi apărut în secolul al 8-lea gândurile unui Anatole France!...

Epoca Tang mai numără încă și mulți alți poeți însemnați — de obicei și mari demnitari — ale căror producțiuni alose au fost adunate la 1707 în două sute de caete.

Sub dinastia Sung, care urmează dinastiei Tang, poezia strălucește pentru ultima oară, ca în Byzanz înainte de căderea sub turci. Cei doi poeți mai însemnați sînt: Vang-ngan-si (1021—1086) și Su-tung-po (1036—1101). Primul fu cancelar de stat și consilier intim al împăratului, făcî o serie de reforme radicale, căzu în disgrăție și fu exilat, apoi iar rechemat, muri însă în curînd, după ce văzu toate reformele sale anulate. Era renumit pentru frugalitatea lui, purta de obicei haine murdare și nu-și spăla, zice-se, nici măcar fața (ca reacțiune, probabil, în contra luxului efeminat al decadentii). Celălatul poet, Su-tung-po, a ocupat diferite funcțiuni, între cari pe aceia de președinte al departamentului cultelor. Adversar neîmpăcat al lui Vang-ngan-si, a fost mult persecutat de dănsul.

Reproduc din nou *Noaptea de primăvară de Vang-ngan-si* (pe care am citat-o și în primul folleton):

În cenușă s'a prelucit faclia de afumat, tîcut e oasernicul de apă,
Un vînt răcoros se ridică încoșori, înfioră se 'ntinde pajistea.
Nu pot dormi, vraja primăverii mi umeze sufletul
În lumina lunii alunecă umbre de flori peste luminisuri.

Versul din urmă e de o mare frumusețe. În patru versuri, un tablou complet, o stare de suflet, o atmosferă — „*etne Stimmung*”.

Trebuie s'o recunoaștem: europeanul este un mare palavrănu!... Când mă gândesc la zecile de pagini de descrieri nefolostoare, în Zola, Dickens, Tolstoi, Faguet, etc., peste care ochul doar lunecă în fugă... Și, între europeni, cu cât neamul și clasa sunt mai tinere, cu atîta pun mai puțină esență și mai multă apă... Le place cantitatea, patosul, ifosul — tot lucruri cari n'au nimic a face cu miezul chestiunii... Un general de geniu, în haite civile, ar pierde bătălia: Soldații l'ar lua în serios... (Pe de altă parte însă numai cu spiritul lui, capabil să îmbrățișeze realitatea în toate amănuntele, a ajuns europeanul să domine lumea...)

Su-tung-po: „La începutul anului”

A opta zi e censuș de flori de ploaie
De două săptămîni ține acest doliu al primăverii.
Apa curge, câmpia înverzește în jur
Florile de prun cad grele de piouri
Din mica piață dispăru grîmda de oameni
O barcă singuratică sperie cocori ce bat din aripi
Totuși un singur lucru face scump și această pustietate:
În lumina galbenă de seară focurile de pescar.

N'ai zice că această poezie e scrisă azi? ... Dacă ar fi semnată Duval, Muller sau Popescu, v'ați mira? Și mă 'ntreb: cunosc-ați eu d-nii Vng-ngan-si și Su-tung-po literatura de atunci a Europei: poemele epice, cari, — dacă-mi aduc bine aminte, — la anul o mie nu erau încă nici măcar adunate?... Și dacă le-au cunoscut, cum le-au judecat?... Probabil — c'un zămbet de înțelegată indulgență pentru o rasă încă barbară — ca o literatură scrisă de bandiți pentru bandiți, într-o formă care amintește băguțala copilului...
X. SANIELEVICI

Percursorii artei noastre: Luchian

În ajunul zilelor în cari se dospea viitorul neamului românesc, și-a dat ultima suflare un adevărat fiu ilustru al țării — pictorul Ștefan Luchian.

Dar dacă tăcerea și pacea, atât de mult dorită de un trup chinuit, dacă împărăția liniștii l'a cuprins în nemărginitele-i hotare, ceace a fost el, sufletul lui Ștefan Luchian ne-a rămas de vece măturte a darului Dumezeesc cu care fusese inzestrat.

Artistul îndura chinuri titanice de mulți ani, presimțind și văzînd cum se trece, clipă cu clipă, ca un opaț a căruia lumină își procura cele de pe urmă clipociri de viață în masivitatea de bronz a unui sfegnic, dăltuit și cizeiat de o mână luscită.

În cele din urmă artistului, creatorului, îi era lehamete de chinurile omului și dacă i-ar mai fi rămas un pic de putere în brațele-i, de mult înlemnite de boală, poate că și-ar fi făcut seama.

Însă, flintuit pe patul chinurilor, Luchian și-a încheiat martirejul aproape cu aceeași reculegere și în aceeași singurătate, în care și-a plămădit și înfăptuit măreața operă de slăvitor al vieții, — operă ce-l face cinste neamului nostru.

Prin această aplicare a marelui suflet spre o lume mai puțin reală, însă cu atât mai impresionantă prin fiorul de viață nouă ce o străbate, prin aceasta și se deosebete opera lui Luchian de rodui strădaniei tuturor pictorilor contemporani.

Sub penelul lui vrăjit culoarea scînteie de năzuința creării, ce-i chinua sufletul și-l îndurera traul, căzînd în picuri de lumină și umbră, asemenea fosforescenței ochilor acela de zeu, înfăcărat ce lămurave necurnat focul etern din care jăpnea.

De aci și fascinația imprăștiată de ori-ce bucată de pînză, sau de mucava, ce a fost sfințită de penelul sau de creionul lui, — atât de puternic se răsfrînge în ori-ce operă a lui Luchian reverberarea focului acela lăuntric, pe care mulți înși nici nu-l pot înțelege, necum să plămădească freamătul de viață — asternt de el.

Iar înțuția armeniei în colorit, discernămîntul instinctiv al înbinării valorilor, mersese atîta de departe încât, în ultimul timp, se transformase într'un adevărat sensibilitivism coloristic.

Nimic nu i se părea cu neputință de înfăptuit în asemnă clipe și ori ce ar fi prins să astearnă, ori ce ar fi atecat acest suflet de creator — aceeași minune se petrecea: Totul căpăta viață, în miralul de armonii ce izvorau în chip firesc supt un vâl de poezie fără seamă.

Din frigurile acestea ale plămășiei eșă sfârșit, istovit aproape, simțind cum odată cu vîpăia din el, strecurată pe pînză sau pe hîrtie, se trecea pe încetul și focul vieții lui de martir al artei.

Uitate de mult bucuria și tristețea ticăitei vieți de toate zilele a tutuora...

De mult nu mai avea parte decât să îndulască, printr'un ochi de fereastră lumina soarelui, a căruia plasmă făcătoare de viață sbucnea, cu o mai înversunată putere par'că, din sufletul lui.

Atunci strălucirea privinei lui călîfelate, se înnegura, iar tristețea înțînă pe chinul lui mistuit de atatea doruri neînțelese de mult. Se prefăcea într'un zămbet în care ironia se înfrătea cu îngăduirea.

Așa își împlinea Luchian sacra-i menire, așa era „Babacu”, — cum îl mîngăiau prietenii, — și așa l'am pomenit toți acei ce am avut parte să călcăm pragul sihăstriei lui din urmă.

Iar tot ce poate fi durere omenească, pentru el, ce și pentru cei, ce simțeam cum îi sfredeleste chinul, în răspunsul unor clipe de tăcere, când zămbetul lui trist brăzda o cută de contenență și de orgolioasă stăpînire de sine, o suferință trupească era înălțurată la vedere, printr'un hohot blăijn atît de caracteristic lui, și în care trăia atunci „Babacu” zilelor de altă dată.

Și acum când văpa aceasta curată a purces să ne lumineze de dincolo de viața trecătoare, când izvoadele rămase de la el — comorile de artă neperitoare ce întregesc trecutul prin lume al marelui suflet, — încep să fie socotite cu pietate și pe alocura prețuite cu aurul scump al unor aparente de plutoiratică înțelegere în ale artei, de bună seamă că mulți vor plînge pierderea artistului și prea puțin se vor duce cu gîndul la vâlăatul suferințelor omului.

A îndurat omul atîta, cât nu mai putea să îngăduie în cele de pe urmă artistul, creatorul osăndit să înțeleagă și să-și dea seama de transformarea pe încetul a materiei, pornite spre o deplină unificare cu neantul.

Opera lui, însă, măreață moștenire de artă cu care a fost dăruită țara noastră, rămâne, alături de pânzele lui Andreescu și de acele ale lui Grigorescu, un nou șrag de nestimate cu care ne fălîm.

Apröppe toate genurile picturale au momit și au atras ochul acestui incomparabil artist. Și mai cu osebire înfășurarea și aspectele cele mai umile și-au găsit în Luchian înrostăliătorul lor de vece.

După faza eglogelor și a pastoralelor, în care panșul lui Luchian a fixat pe pînză câte-va splendori ale acestor genuri — amintim ciobănași și turmele ce se găsesc în câteva colecții bine alcătuite, — a urmat faza cea mai importantă a activității artistului.

Deplin scuturat de ori-ce înrăurii de Academie, Luchian apare, cu toată fcoasa-i personalitate, în câteva compozitii de valoare, cum sînt: „Cheful”, „Interior”, „Lăutarul”, etc. — opere în care se văd, pe lângă însușirile de extraordinar colorit ce trebuiau să triumfe deplin în cele din urmă, și pe acele de profund stăpîn al tuturor tainelor desenului.

În acest timp Luchian își începe minunata serie de lucrări ce-l reprezintă, prin toate colecțiile de artă ca o personalitate neobișnuită.

Căsuțe umile de prin funduri de mahala, vre-un colț de grădina, capete de țărînceu și fetițe, câte o mutră arsă de soare de vechiu rapsod popular, și apoi flori, flori de toate neamurile, pe care se ațineau ochii acestui divin înțelegător al lor, ca să le culească și să le dea vieță veșnică pe pânzele și acuarelele sale.

Aceasta-i epoca fecundă a activității artistului acestuia, care, după ce boala nemiloasă, l'a fixat în casă, luându-i puțința de a mai colinda și de a-și mai improspăta sufletul cu noi privești și noi senzații, a trebuit să se resemneze de a avea înainte-i numai delicatesle flori, cu care se poate spune că s'a recules până la sfârșit, dăndu-le viață nouă în operele sale.

Niciodată preocupat de felul în care trebuia să-și exprime simțirile sale, Luchian a isbituit să-și închege în acuarul, în o pictură în ulei, ca și în cărbune, cele, ce simțea, fără să fie niciodată înclinat spre acea uniformitate de procedee ce atrag suferințele manierismului.

De aci și căldura neasemuită cu care sunt tratate toate subiectele atâtea de acest artist, de aci și, ceace recunoșom

astăzi toți, că nimeni n'a reușit ca el să dea florilor atîta viece și atîta nobilă frumusețe.

De n'ar fi să rămăie decăt florile, minunatele flori din pânzele marelui Luchian, și încă am avea de ce să fim peste măsură de mândri de o asemenea personalitate de artist.

Spre cinstea țării noastre măiastra operă a lui Luchian n'a fost înstrăinată, mulțumită catorva suflete alese care, într-o epocă de domnie a tuturor desertăciunilor, — de deplină nepricepere în ale artei, au știut să prețuiască după cuviință lucrările celui ce ar fi putut să fie o mare personalitate artistică, în oricare centru artistic d'ăiurea.

Amintesc printre colorațiile de artă cele mai bogate în capo-d'opere de Luchian pe acele ale d-lor A. Simu, dr. Anghelescu, Lazăr Munteanu, și pe acele ale răposaiilor V. G. Mortzun și Al. Bogdan-Pitești.

Iar când, pe urma unei inițiative demne de o țară care începe să-și slăvească aleși, atunci când opera lui Luchian va putea fi în întregime strănsă cu pietate, și cu ori și ce jertă, ca un adevărat tezaur al artei românești, — atunci când aceeași negre aripi împăciuitoare vor ocroti deopotrivă pe cei mistuiți de focul vieții pămîșee de acum, atunci numai se va putea ști cum și de cine a fost prețuită — după cuviință măreața operă a lui Luchian.

Până atunci ne vom mulțumi cu rara fericire sufletească de a admira capo-d'operele lui Luchian în amintite colecții de artă, întrucât acele ale Statului deabia de numără câteva pânze datorite acestui nou zeu tutelar al artei românești.

N. POBĂ

Ciclu Mării

Răsărit pe mare

Văzduhul s'a trezit cu noaptea 'n cap
Și adunînd din corturi toți pescarii
A străns năvoadele și a plecat pe mare
Să pescuiască Soarele care de-asăară
S'a dat afund și nu mai vrea s'apară.

Pe plajă Zorile șiraguri au venit
Și alergînd cu trupurile goale,
Se tin de mîini și sar în rotocoale
Cum dăntesc în sarabande vrăjtoarele
Chemînd din zarea mută Soarele.

Un chiot de lumină despica bruse eternel...
În depărtare cei plecați au aprins cerul
Vestind că s'a găsit fragarul
Și-acum strigînd îl trag ca dintr'o mină
Cu lungi năvoade de tîmneric și lumină.

În nava lui bizară, cu serpi de foc în pl...
S'arată Soarele împoșcînd rachete
Din toba de nădejdi a zîlei care vine...
Și 'n fața lui Pământul dezgolit se 'ngroapă
Mai surd în beznă de tăceri a vremii
Gemînd sub plumbul mușilor de apă.

Amiază pe plajă

Un ochiu de baltă a dipit senos
În smărcurile grase de ședere
Apoi și-a tras pleoapa 'n jos
Și-a ațipit în ierburile de tăcere.

Cu degete incandescente
Răstoarnă soarele pe plajă
Povara amfotelor pline
Și 'noet turentul somoleni
Alunecă afund în mine.

Treptat în scorul plin de noapți
Linișteli mucezit dispare
Și ca un fulg fosforescent
Mă contopesc în soare.

Pe-oglinzi de ape care ard
Trec vâluri miresmate ca de nor...
Și de căldură și de lumină
Pe plaja trupurile goale dorm
Ca îmbățate de morfina.

Portul în noapte

Noaptea a svârțit ca dintr'o groapă
Tot cuprinsul în goluri de tîmneric
Și-acuma cerul pîvîlît în apă
Spăimîntos isbește 'n diguri
Ca un om trudit de friguri.

Printre bărcile ațipite
Mări corăbii s'au culcat greoaie.
Câte una rar prin somn tresare,
Tremurînd c'a înnopțat pe mare
Și furtuna încearcă s'o despoae.

Somnul i se curm'o clipă
Și timidă cată să privească 'n larg
Pălănd în ochiul felinețului delatar...
Apoi legănată ca de-un lung resort
Ațipește lîngă navele ce dorm
Bucurată că-i în port.

În adăncul pîntecului de lemn
Dorm corăbierii ce-au brăzdat adăncul
Rînduși pe pături prinse în firdo
Ca niște mumii în piramide.

Singur farul privighiază zarea
Ca să nu pătrundă marea,
Și 'ntinzînd prin noaptea brațe de lumină
Ce au proroc pe-o culme de tăcere
Chiamă 'n rada de odihnă plină
Năvile ce rătăcesc stinghera.
Ca un proroc pe-o culme de tăcere

I. Valerian

Din „Umorul englezesc”

Agnosticism în aplicare

— „Eu sunt un agnostic”, observă un tânăr pe un ton mândru și plin de demnitare.
— „Un agnostic”, replică tînerulețului, cu un gest plin de milă pentru ignoranța bătrînului, „un agnostic este un om, după cum știi, care nu e sigur de nimic.”
— „Și ce înseamnă agnostic?” întrebă un domn mai în vîrstă.
— „Înțeleg”, reluă bătrînul, „dar cum se întîmplă că este de sigur că este un agnostic?”